

- sindikalni zaupniki po sindikalnih podružnicah
- člani sindikata SKEI

21.3.2014
Ver.2.

ZAKAJ JE DOBRO, DA JE V PODJETJU USTANOVLJENA SINDIKALNA PODRUŽNICA

(oz. česa nimate ker pri vas ni ustanovljena SP oz. Kaj lahko pridobite z ustanovitvijo SP)

Ali ste se s sodelavci že kdaj pogovarjali o kolektivni pogodbi ali zakonih, ki urejajo delovno pravno zakonodajo? Ali veste kje so zapisane aktivnosti sindikata v podjetju? Tu so navedeni člani posameznih zakonov, kjer mora delodajalec upoštevati mnenje sindikata v podjetjih.

To so tiste pravice, ki so si jih naši predhodniki pridobili in jih mi ne smemo izgubiti. V poduk naj nam bo Zakon o varnosti in zdravju pri delu, kjer je sindikat že izgubil skoraj vse pristojnosti in možnosti za ukrepanje, ki jih je prej imel.

1. Pristojnosti sindikata na podlagi kolektivne pogodbe dejavnosti -

KPD:

KPD predstavlja minimalne standarde katere, lahko s pogajanjem v podjetju in podpisom podjetniške KP, katere lahko še izboljšamo. Za sedaj kovinarji imamo svojo KPP in smo eni izmed osmih panog od 21 kateri še imamo Kolektivno pogodbo dejavnosti.

Po zakonu zaposleni lahko volijo sindikalne zaupnike in med njimi izvolijo predsednika sindikalne podružnice.

3. člen: Sindikat sodeluje pri razvrstitvi tipičnih del po tarifni prilogi.

8. člen: Sindikat sodeluje pri spremljanju pogojev na podlagi katerega se sklepajo pogodbe o zaposlitvi za določen čas in predlaga ukrepe, ki bodo omogočali sklepanje pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas.

12. člen: Delodajalec se mora posvetovati z sindikatom, ko nastopijo razlogi za odpuščanja večjega števila delavcev.

14. člen: Sodeluje pri oblikovanju letnega delovnega koledarja. Sindikat mora biti obveščen o začasni prerazporeditvi delovnega časa, uvedbi nadurnega dela in o poslovnih rezultatih podjetja. Sindikat sodeluje pri ureditvi humanega urejanja delovnega časa v podjetju.

28. člen: Delavec ima pravico od delodajalca zahtevati, da obvesti sindikat, ko je proti njemu vložena disciplinska odgovornost.

35. člen: Sindikat ima po zakonu zagotovljen dostop do podatkov, ki zadevajo odločanje o kolektivnih pravicah delavcev ter pravicah, ki jih morajo delavci poznati zaradi izpolnjevanja pogodbenih obveznostih. Sindikat ima pravico vedeti kolikšna sta masa za plače izplačane po kolektivnih ter individualnih pogodbah, ter biti seznanjen o politiki zaposlovanja pri delodajalcu.

36. člen: Sindikat ima, glede na število članov, letno zagotovljen fond ur za delovanje sindikata v podjetju. Sindikalni predstavniki lahko sodelujejo pri delu na višjih nivojih. Sindikat lahko z delodajalcem sklene dogovor o porabi ur v izobraževalni namen, ki koristi delodajalcu in delavcem.

37. člen: Sindikat lahko predlaga opravljanje dela profesionalnega sindikalnega zaupnika v podjetju.

38. člen: Sindikalni zaupniki imajo za svoje delo priznan status zaupnika in s tem imuniteto. Sindikat in delodajalec se lahko pisno dogovorijo o načinu zagotavljanja pogojev za delo sindikata v podjetju.

40. člen: Sindikat se z delodajalcem pisno dogovori o načinu zagotavljanja pogojev za delo sindikata (prostori, tehnično in administrativno delo, strokovna pomoč ter obračun in nakazovanje članarine). Delodajalec ne sme ovirati svobode sindikalnega obveščanja in razširjanja sindikalnega tiska.

41. člen: Sindikat lahko v podjetju organizira stavko s stavkovnimi zahtevami.

42. 45. člen: Sindikat lahko, na podlagi pooblastila delavca, opravi pregled plače ali osebne ocene delavca.

46. člen: Sindikat sodeluje pri določitvi dela plače za poslovno uspešnost na podlagi uspešnosti poslovanja, ob sprejemu letnega poslovnega načrta. Vsak začetek leta lahko predlaga oz. se pogaja za izplačilo iz naslova poslovne uspešnosti.

57. člen: Sindikat sodeluje pri dodeljevanju solidarnostne pomoči v podjetju.

62. člen: Sindikat se lahko z delodajalcem dogovori o plačevanju zavarovalnih premij za prostovoljno zavarovanje delavca.

73. člen: Če je v podjetju organizirana sindikalna podružnica in je sprejeta panožna kolektivna pogodba se lahko v podjetju izpogajate za podjetniško kolektivno pogodbo in s tem pridobite še več pravic (**Če ne velja ZDR z minimalnimi pravicami**)

2. Pristojnosti sindikata na podlagi Zakona o delovnih razmerjih - ZDR:

6. člen: prepoved diskriminacije ker je oseba član sindikata

10. člen: Sindikat podaja mnenja na akt o sistemizaciji delovnih mest. Sindikat poda mnenje v 8 dneh.

59. člen: Na zahtevo sindikata mora delodajalec enkrat letno obveščati o razlogih za uporabo dela napotenih delavcev in njihovem številu.

76. člen: Delodajalec prenosnik in delodajalec prevzemnik se morata s sindikat posvetovati o pravnih, ekonomskih in socialnih posledicah prenosa in o predvidenih ukrepih za delavce. (globa od 1.500 do 4.000 eurov)

85. člen: Pri zagovoru lahko po pooblastilu delavca sodeluje predstavnik sindikata ali druga, s strani delavca pooblaščen oseba.

86. člen: Sindikat mora biti obveščen o redni ali izredni odpovedi delavcu, če delavec tako želi. Svoje mnenje poda v roku 6 dni. (globa od 3.000 do 20.000 eurov)

90. člen: Neutemeljen odpovedni razlog: članstvo v sindikatu

99. člen: Delodajalec mora o razlogih za prenehanje potreb po delu delavcev, številu... pisno obvestiti sindikate. Delodajalec se posvetuje z sindikatom o predlaganih kriterijih pri oblikovanju kriterijev za presežne delavce ter možne načine za omilitev števila odpovedi. Kopijo o tem pošlje na zavod za zaposlovanje.

102. člen: delodajalec lahko v soglasju z sindikatom oblikuje lastne kriterije (namesto tistih iz KPD) za določitev presežnih delavcev.

104. člen: Posvetovanje stečajnega upravitelja z sindikatom v podjetju.

112. člen: Sindikalni zaupnik ima, zaradi svojega dela, imuniteto pred odpovedjo delovnega razmerja.

113. člen: Če sindikat poda negativno mnenje v zvezi z odpovedjo delavcu lahko sindikat zahteva 30 dnevni moratorij oz. moratorij do konca mediacije

147. člen: Delodajalec obvesti sindikat o letnem razporedu delovnega časa. Delodajalec mora sindikatu enkrat letno poročati o izrabi tega delovnega časa, o nadurah ter začasni prerazporeditvi delovnega časa.

153. člen: Pri uvedbi nočnega dela se mora delodajalec posvetovati z sindikatom. Delodajalec se posvetuje z sindikatom o organiziranosti dela, o ukrepih za varnost in zdravje pri delu ter o socialnih ukrepih. (globa od 1.500 do 4.000 eurov)

174. člen: Sindikat lahko pomaga delavcu v disciplinskih postopku.

203. člen: Delodajalec mora sindikatu zagotoviti pogoje za hitro in učinkovito delo s katerimi varujejo pravice delavcev, ter nuditi dostop do podatkov, ki so za to potrebni. (globa od 1.500 do 4.000 eurov)

204. člen: delodajalec lahko obvešča sindikat tudi z uporabo informacijske tehnologije – elektronsko.

205. člen: Člani sindikata lahko izvolijo sindikalne zaupnike. Če jih ne, člana zastopa sindikalni predsednik. Sindikat obvesti delodajalca o osebi, ki je izvoljena za sindikalnega predsednika. Predsednik zastopa delavce.

207. člen: Število zaupnikov se določi z kriteriji v KP ali v dogovoru z delodajalcem. Sindikalnim zaupnikom ni moč znižati plače. Delodajalec poskrbi, da se odvaja članarina sindikata.

3. Pristojnosti sindikata na podlagi Zakon o varnosti in zdravju pri delu:

46., 48. člen: Delodajalec mora sindikatu posredovati izjavo o varnosti z oceno tveganja in dokumentacijo o nezgodah pri delu ter seznaniti z ugotovitvami in predlogi nadzornih organov.

Opomba: Več možnosti, na podlagi katerih je lahko sindikat ukrepal smo že z novim zakonom že izgubili. Sedaj imamo pri uveljavljanju tega zakona v nekaterih podružnicah oteženo delo.

Za vse točke zakonov so predpisane kazenske določbe ob morebitnem nespoštovanju zakona.

Pripravil:
Vojko Fon
sekretar REO SKEI Posočje

Verzija 2 (2014...upoštevane nov ZDR)